

Nr 37

Av herr Aman, om inrättande av en ny ordinarie sjökaptensklass vid sjöbefälsskolan i Stockholm m. m.

Vid sjöbefälsskolornas omorganisation år 1931 infördes såsom ordinarie klasser åtta styrmans- och sex sjökaptensklasser med 24 elevplatser i varje klass. Därvid utgick man från att av varje läsårs 192 elever i styrmansklass 48 elever icke skulle komma att genomgå sjökaptensklass. Detta antagande har emellertid visat sig vara oriktigt. Tillströmningen av elever till sjökaptensklasserna har varit så stor, att en extra sjökaptensklass måst anordnas under tio läsår sedan år 1931, nämligen sju gånger under 1930-talet och tre gånger hittills under 1950-talet. I stort sett har sålunda antalet ordinarie sjökaptensklasser allenast under krigsåren och de första efterkrigsåren, då rekryteringen till sjöbefälsyrket var ringa och styrmansklasserna över lag voro klenat besatta, motsvarat behovet.

En undersökning på grundval av antalet elever, som utexaminerats från styrmansklass under åren 1951—1955, visar, att om sju sjökaptensklasser funnits, dessa i medeltal skulle ha kunnat tillföras 20 elever, vilket överensstämmer med det i innevarande läsårs extra sjökaptensklass inskrivna antalet elever. Av vad sålunda anförts torde framgå, att ett aktuellt behov av en sjunde ordinarie sjökaptensklass föreligger.

Vid sjöbefälsskolan i Stockholm finnas för närvarande en styrmansklass A-linje (januari—december), en styrmansklass B-linje (augusti—juni) och en sjökaptensklass B-linje (augusti—juni). Följaktligen är det endast elever från styrmansklass B-linje, som ha möjlighet att utan skolbyte omedelbart fortsätta i sjökaptensklass. Eleverna från styrmansklass A-linje måste, om de av någon anledning icke lämpligen kunna eller vilja söka över till en annan skola, vänta från december till augusti för att få fortsätta i sjökaptensklass i Stockholm. Detta förhållande är olägligt och har åstadkommit en minskad tillströmning av elever till A-linjens styrmansklass i Stockholm, medan samtidigt överbeläggning förekommit i andra klasser och skolor.

Nu anförda omständigheter torde visa, att det föreligger ett starkt behov av att en ordinarie sjökaptensklass A-linje inrättas vid sjöbefälsskolan i Stockholm och direkt anknytes till där befintlig styrmansklass A-linje. Förhållandet anmäldes av kommerskollegium den 1 juni 1955 i skrivelse till Kungl. Maj:t. Samtidigt hemställde kollegium att Kungl. Maj:t måtte ställa medel ur handels- och sjöfartsfonden till förfogande, så att

kollegium i avvaktan på riksdagens beslut skulle kunna anordna den sjunde sjökaptensklassen redan från januari 1956. Genom ämbetskrivelse den 8 juli 1955 erhöll kollegium bemyndigande att låta inrätta en extra sjökaptensklass vid sjöbefälsskolan i Stockholm under vårterminen 1956 samt att utbetala de kostnader — dock högst 13 300 kronor — som förmedlas av klassen från handels- och sjöfartsfonden.

Till fullföljd av det sålunda påbörjade verket hemställde kollegium i skrivelse den 29 augusti 1955 att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att ifrågavarande klass infogas i sjöbefälsskolornas organisation som en ordinarie klass och att en i samband därmed behövlig ny lektorstjänst i navigation m. m. inrättas. I innevarande års statsverksproposition har vid beräkning av anslagen till sjöbefälsskolorna hänsyn ej tagits till kostnaderna för en sjunde sjökaptensklass. Då gjorda utredningar klart visa, att ett aktuellt behov av en sådan klass föreligger — en mening, som av allt att döma delades av regeringen, när den i somras ur handels- och sjöfartsfonden beviljade medel för att klassen skulle kunna börja redan i januari 1956 — hemställs, med hänvisning till den akuta, mycket allvarliga bristen på kvalificerat sjöbefäl,

att riksdagen vid behandlingen av punkterna (54) 7 Sjöbefälsskolorna: Avlöningar och (55) 8 Sjöbefälsskolorna: Omkostnader under tionde huvudtiteln i årets statsverksproposition vidtager sådana ändringar i enlighet med kommerskollegii förslag att en ny ordinarie sjökaptensklass vid sjöbefälsskolan i Stockholm och en i samband därmed behövlig ny lektorstjänst kan inrättas från och med den 1 juli 1956.

Stockholm den 19 januari 1956

Valter Aman
